KATOLIKA MONDO

Ĉefredaktoro : Kaspar MAYR, doLonn, 16, Red Lion Square.
Redaktoro : W. **Solzbacher**, Honnef a. Rh., Spiesgasse, Germ.
Kunredaktoroj : Patro M. Carolfi O. F. M., Italio. Prof. P. J. A. Muffang Francio. Pastro J. Makara, Polio.

Esperanto=Organo de Internacio Katolika
kun junula aldono « La Juna Batalanto »



7 a - Kolekto nº 12 — **Novembro 1926**

Eldonejo kaj ekspedejo : Katolika Mondo Elberfeld, (Ger.)
Poŝtĉekaj kontoj :
Budapest 59169 - Koeln 76105
Paris 80661, Praha 77396
Warszawa 190972
Wien 162473.

KRISTO ESTAS LA PACO!

De P. J. L. Assmann S. J., San José (Kalifornio, U. Ŝ. A.)

Mi raportas faktojn.

Jam 25 jaroj pasis depost la tempo, kiam la du najbaraj respublikoj Ĉilio kaj Argentino havis seriozajn konfliktojn pri la limo. Neniu volis cedi. La disputo fariĝis malamikeco, kaj la malamikeco minacis eksplodi en sanga milito inter la du landoj. Tiam sanktema episkopo en *Argentino* predikis la ĝojan pacan evangelion kaj fratamon por homoj kaj nacioj. Li ne parolis al la registaroj, sed al la *popolo*, kiu elektas siajn reprezentantojn.

Trans la limo en Ĉilio episkopo predikis la saman evangelion. Ambaŭ popoloj ribelis kontraŭ la minacanta milito. La publika opinio transformiĝis. La popolo ekzercis fortan premon al la registaro. La mobilizo estas evitita. Ambaŭ popoloj postulis pacan arbitracian juĝon kaj kontrakton. Kaj la sukceso?

Ambaŭ nacioj faris per siaj registaroj diversajn packontraktojn — ne defendokaj atako-ligojn. — La militaj armeoj estas dissolvitaj, la resto estas transformita en necesan policon. Militŝipoj estas venditaj aŭ transkonstruitaj al komercŝipoj. Kanonoj estas transfanditaj en instrumentojn de la paco. La granda arsenalo en Ĉilio estas transkonstruita al teknika lernejo. La militkaso servis al pacaj celoj, al la publikaj laboroj, al lernejoj kaj loĝejoj.

Estis realigita la preĝo de la argentina episkopo, ke Kristo iam estu la reĝo kaj



princo de la paco en la du malamikaj nacioj. *El la metalo de la kanonoj estas fandita giganta statuo de la Dia Savinto.* La argentina registaro akceptis la taskon, transportiĝi tiun statuon supren en la montojn, kie la eterna neĝo neniam estu ruĝigata per la sango de kristanoj. Kie la reloj de la fervojo finiĝis, la muloj tiris kaj trenis ĝin supren sur radoj de kanonoj, kaj kie ili ne povis, tie la soldatoj de ambaŭ landoj helpis tirante kaj ŝovante. *La 13-an de marto 1904* la statuo estas solene inaŭgurita kaj sennombraj homoj el ambaŭ landoj ĉeestis. La *argentinaj* soldatoj sekvis la inviton konstrui sian tendaron sur *ĉilia* tero, kaj la *ĉiliaj* militistoj kuŝis sur argentina teritorio. Milita muziko kaj bruo de kanonoj anoncis ne militon, sed pacon, eĉ pli ol nuran pacon : amikecon kaj pardoneman amon. Kiam la suno malleviĝante radiigis la montopintojn de la Andoj, lumo ekbrilis antaŭ la statuo, kaj la unuigitaj nacioj genuis antaŭ la princo de la paco kaj legis la surskribon : *« La montoj mem falos kaj dispolviĝos, antaŭ ol la popoloj de Ĉilio kaj Argentino forgesos la solenan pakton, kiun ili ĵuris je la piedoj de Kristo. Li estas nia paco, kiu faris ambaŭ ! »*

La episkopo de Ancud, *Mgr. Jara* ĉe la inaŭgurado de la monumento parolis la profetajn vortojn : « Ni benas ĉi tiun statuon ne nur por Argentino kaj Ĉilio, sed por la tuta mondo, por ke ĝi aŭdu ĉi tie la evangelion de la universala paco ! »

La Kristo de la Andoj

De **S. G. Hedges**,
traduko el la angla gazeto « Headway »

Pablo Estaban, ĉilia oratoro kaj ekzilito, supreniris montovojon kaj fiere montris per la mano al la tendoj kune pendantaj malsupre, je la deklivoj de la Andoj.

« Mia armeo, » li diris al sia pli maljuna akompananto, « kvinmil viroj — kaj ni malsuprenflugos en la argentinajn landojn kiel fulmotondro ! »

« Sed la paco inter niaj landoj ? » dubeme murmuris Don Carlos.

« Sentimentalaĵo — malsaĝaĵo ! » mokis Estaban. « Tuta Ĉilio aplaŭdos min heroo, kiam ni prenos la unuan urbon. Tiuj argentinanoj estas frenezuloj, kiel ni estis, malarminte la limon. »

« Sed la montpaso ? »

« Ĝi estas malfermita. Iliaj kanonoj estas fanditaj en tiun stupidan monumenton. Ili estas lando sen armiloj, kun brilantaj premioj por niaj glavoj, sendefendaj ! »

Kiam la tago heliĝis, la sovaĝa armeo kunvenis ĉe la monto, dum kiam la parolodo de la ĉefo entuziasmigis la okulojn de la soldatoj kaj denove estigis furiozan, senpensan malamon kontraŭ la popolo de Argentino.

Ne ekzistas malhelpo, klarigis Estaban, ni estas leonoj kontraŭ ŝafoj kaj ne bezonas timi ŝafiston!

La marŝo komenciĝis. Pablo mem rajdis je la kapo de sia legiono sur certe paŝanta mulo, kaj Don Carlos je lia flanko, malgaje kaj nekonvinkite. Post ili paŝis la sovaĝaj aroj. Ili grimpis ĉiam pli alten, la montpaso fariĝis pli kruda kaj pli dekliva. Inter la grandegaj rokoj kaj la soleca silento de la montopintoj la bruaj aventuristoj silentiĝis.

Pablo Estaban fajfis rajdante kaj rulis siajn fierajn lipharojn — rabo, kaptaĵo, almilito kuŝis antaŭ li !

« Kio estas tiu figuro je la ĉielo ? » Don Carlos diris, subite montrante antaŭen.

« La statuo staranta por la paco », ridis Estaban.

La piedobatanta aro malantaŭ la ekzilito plirapidigis sian marŝon, kiam ankaŭ ili vidis la statuon, kiu indikas la ĉilian limon. Kiam ili pliproksimiĝis, la soleca figuro videble kreskis, kaj la kruco en ĝia maldekstra mano fariĝis klara. La suno orumis kaj lumigis ĝin.

Pablo Estaban elkraĉis.

« Stupidaĵo ! » li klarigis.

« Gardanto de al montpaso, » diris Don Carlos malrapide.....

« Neniu gardanto nun povus haltigi nin, certe ne unu el bronzo sen armilo, » diris Estaban.

La tura statuo estis tute proksima, brilante per supertera brilo en la klara monta aero. Silento estis falinta super la atakantojn. Kelkaj faris la signon de la kruco, dezirante, ke ili estu jam pasintaj tiun gardanton.

Ilia ĉefo mokis. Li estis ĝuste je la piedoj de la statuo.

« Venu, » li kriis moke al siaj sekvantoj. « Ĉu vi timos bildon el bronzo ? Iam ĝi estus povinta haltigi vin — kiel kanonoj — sed nun — »

Lia mulo suprensaltis, ektimis pro subita radio de reflektita lumo de la alta kruco, kaj Estaban estis ĵetata de ĝia dorso kaj falis ĝuste je la piedo de la monumento. Liaj sekvantoj haltis en nekaŝita timo.

Estaban levis sian kapon, sed ne leviĝis. Super si, en la brilo de la tagmeza suno, li vidis la grandan Kriston lumantan malsupren al li en terura majesteco. Pablo estis muta kaj rigida — kiel iam estis alia Paŭlo. — Kaj kiam li kuŝis sur la tero, li vidis la vortojn, kiuj estis engravuritaj je la bazo de la monumento kaj kiujn li jam konis depost juneco :

« Ĉi tiuj montoj mem falos kaj dispolviĝos, antaŭ ol la popoloj de Ĉilio kaj Argentino forgesos la solenan pakton, kiun ili ĵuris je la piedoj de Kristo. — Li estas nia paco, kiu faris ambaŭ. »

Pablo Estaban blinde eksaltis sur siajn piedojn. « Reen ! Reen ! Ni ne povas pasi ! ».

Bildoj el la eklezia vivo de Nordameriko

De Mgr. D-ro Sigmund Waitz, episkopo de Feldkirch (Aŭstrujo)

La eminenta amiko de IKA afable disponigis al ni ĉi tiun artikolon.)

Ni eŭropanoj miras pri la oferemo de la amerikaj katolikoj. Ĉiu paroĥo mem devas pagi la kostojn por preĝejo, lernejo, por la monaĥinoj kiel instruistinoj. Ĉio, kion oni uzas en la preĝejo por la diservo, estas havigata per la paroĥanaro. Neniu paroĥo en Usono kolektus en alia paroĥo. La amerikanoj havas bonan guston pri belaj preĝejoj, kaj en la preĝejo ĉio estas treege praktike aranĝata. Ili ne volas uzi malplivaloraĵojn. Precipe ĉe la altaro oni vidas multvaloran laboron. La tabernakloj estas de speciala lukso. Tio estas, kvazaŭ la amerikaj katolikoj estus plenigitaj je certeco de la riĉa beno, kiun donas al ili la religio. La oferoj por la eklezio estas al ili kiel dankoŝuldo por tiu benriĉaĵo. Se la amerikano estas komercemulo, tio ja ankaŭ volas diri, ke li scias alte estimi la eternajn valorojn. La oferemo de la amerikaj katolikoj estas eĉ multe pli okupata. Kiam la episkopo konstruas seminarion, ĉiu paroĥo devas doni sian parton por la kostoj de la konstruaĵo. Kaj tio ne estas malmulte. Kiam nova dieceso estas starigita, ĉiuj komunumoj kune devas zorgi pri la novaj elspezoj kaj kostoj. Kiam la episkopo konstruas katedralon, tio estas nova devo por la paroĥoj helpi. Al ĉiu paroĥo konvenas certa sumo. Ankaŭ por la katolikaj tombejoj takso estas pagata. Kaj krom ĉio ĉi tio la amerikaj katolikoj montras sian bonfareman senton por fremdaj bezonoj. Post la milito ili dronis en almozpetantaj leteroj el Eŭropo. La amerika helpo estis granda helpo. Ĝi ankaŭ ne ĉesis, kiam oni multfoje malbone uzis tiajn monpetojn, tamen la amerikanoj venis al certa singardemo. Sur ĉio ĉi tio videble ripozas granda beno. Tio donas al la eklezia vivo de la amerika katolika popolo specialan prosperon. Sed unu afero montriĝas, kiam oni dimanĉe partoprenas la diservon: nur tiuj homoj venas al la preĝejo, al kiuj praktikado de la religia vivo estas korbezono. Tiuj, kiuj venas, tute serioze partoprenas en la diservo. Ja multaj eŭropanoj ne funkcias. Oni diras, ke hungaroj kaj italoj plej malfacile estas moveblaj al la ekleziaj impostoj. Oni ankaŭ aŭdas juĝojn pri la aŭstroj rilate al la germanujanoj. La religia vivo en la hejmolando estas ĉi tie serioze elprovata kaj oni povas multe lerni pri ĝi.

Je tiu evoluo de la katolika Eklezio en Usono la monaĥinoj havas grandegajn meritojn. Ili unuavice donas la personaron por la katolikaj lernejoj kaj por la malsanulejoj. Plej ofte la amerikaj katolikoj havas en siaj komunumoj proprajn katolikajn paroĥajn lernejojn. Per siaj impostoj ili devas pagi por la ŝtataj lernejoj, sed ĉar en la ŝtataj lernejoj al la katolika religio ne estas certigata tiu influo, kiun la katolikoj devas deziri, ili ankaŭ havas siajn proprajn paroĥajn lernejojn. Tie instruas ĉefe monaĥinoj. La viroj ne ŝatas la instruistan profesion, tie estas tro malulte da afero, tro malgranda ebleco de pli granda gajno. Tial tiu tasko okupas ĉefe la monaĥinojn. Ankaŭ en la lernejoj por knaboj ili instruas. Ĉu tio ne estas tro granda tasko por la monaĥinoj, estri kreskantajn amerikajn bubojn? Kiam mi kelkfoje demandis, ĉu la spertoj estas bonaj, oni respondis: Jes, plej ofte. La monaĥinoj en tio montras tute specialan pedagogian talenton kaj malmultaj malfacilaĵoj kun la familioj estiĝas. En vastaj regionoj la stato estas tia. Ĉu ĝi ĉiam restos tia, estas malfacile direble. Ĉu por tiuj lernejoj ne ekzistas ŝtata kontrolo? Ne! Sed en la kampo de la pedagogio ofte estas aranĝataj premiaj konkursoj de la ŝtataj aŭtoritatoj kaj je tio la monaĥinaj instruistinoj partoprenas kaj montras tre ofte grandan superecon. Tial ankaŭ la monaĥinoj ĝuas grandan aŭtoritaton en la amerika popolo. Oni bezonas ilin por multaj aferoj. Ĉe la Eŭkaristia Kongreso oni povis vidi ilian tutan influon. La monaĥinoj ankaŭ ofte devas zorgi pri la preĝeja kantado kaj plej ofte prizorgas ja lavadon por la preĝejoj, la paramentojn kaj la sakristion. Por ĉio ĉi tio viroj estas malfacile haveblaj. Do en ĉiu paroĥo oni vidas kune jenajn konstruaĵojn: preĝejon, lernejon, paroĥejon kaj monaĥinejon. Ili formas la centron de la eklezia vivo. La kuraĝo de la pastraro estas admirinda, kiu en la plej malfacilaj situacioj de la grandaj fabrikurboj ĉe sentime laboras. Rimarkinda esta jeno: Ĉiu grandurbo estas dividata en multajn paroĥojn, kaj ĉiu paroĥo enhavas nur difinitan nombron da katolikoj. Paroĥo de 4000 ĝis 5000 animoj jam estas konsiderata granda; paroĥojn de 10.000 animoj kaj pli oni ĉiel kopodas eviti, kaj tiel multe pli multe da ordo venas en la religian vivon de komunumo.

Por ĉio ĉi tio estas necesa kondiĉo, kiu en Eŭropo ofte malaperis — la libereco de la religia vivo — ĝia senmalhelpa evoluebleco — *la respekto antaŭ la religia konvinko de homo kaj la rekono de la religia vivo.* La Eŭkaristia Kongreso en Chicago en tia grandiozeco estus estinta ne ebla, se ne tiu respekto antaŭ la religia vivo regus la tutan publikon. En Ameriko ni eŭropanoj unu aferon ne povis travivi: la malestimon al la katolika religio, la ridadon pri religia konfeso, mokadon pri religio. Viroj montras sian religian konscion sen ĉia timo. La pastroj estas traktataj kun respekto. Kiam episkopoj en ornato ie montriĝis en la strato, baldaŭ ili estis ĉirkaŭataj de homoj, kiuj volis kisi la ringon — ne nur virinoj, sed same viroj, ankaŭ tiaj, kiuj surgenuis en la strato kaj petis la benon. Kaj kiam oni eble devis atendi en aŭtomobilo, ĝis kiam en la giganta aro da aŭtomobiloj la vojo fariĝis libera, ankaŭ tie alpremiĝis homoj. Povis okazi al pastro kaj episkopo, kiam li vizitis magazenon, kie divers-religiaj homoj laboris, ke el la katolikaj oficistoj nun tiu, nun ĉi tiu alvenis, por montri sian respekton, ankaŭ por peti la benon. Ankaŭ altrangaj oficistoj faris tion. Kiam la kardinalo-legato alvenis en New-York, la guvernoro de la ŝtato New York, kiu estas rigardata kiel unu el la plej eminentaj politikistoj kaj kiel estonta kandidato por la posteno de prezidanto, publike montris sian respekton. Kelkajn tagojn antaŭ la kongreso en Chicago sur publika placo estis granda pilkludo

Plora Tempo

« Pater peccavi in caelum, et coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus »

Johano Ward kuŝis sur sia mizera lito, kian neniu homo envius. Oni ne miru, ke li ne povis ekdormi. Sed ne tiom la malpura lito ĝenis lin, kiom alia afero. Li loĝis en domo, kiun oni apenaŭ povas nomi domo, en kiu estis aliaj kanajloj, kiuj ĉiumaniere pekis kontraŭ Dio kaj homo. Ward hejmenvenis tiun vesperon kun deprimita koro. Li ĵus eliĝis el malliberejo kaj jam granda, preskaŭ neevitebla tento atendis lin kvazaŭ besto sovaĝa atakonta sian viktimon. Ĉion, kion li posedis, li lasis en sia ĉambro antaŭ ol li malliberiĝis kaj interalie la portreton de sia patrino, kiun li valoris antaŭ ĉio kaj kiu estis memorigilo pri forpasintaj ĝojoj; kiun li altestimis, kiun li adoris. Ĉi tiu malaperis inter aliaj al li karaj bagatelaĵoj. Li lasis prizorgi ilin junan amikon, la solan fidelan kiun li havis, sed ĉi tiu bedaŭrinde mortis pro ftizo kaj la samdomanoj dividis inter si la lasitaĵojn. Kaj la portreton de lia patrino.

« Ventron de Dio, mi tuj instruos al tiuj aĉaj homoj kiel ŝteli! » Li saltleviĝis kaj kuris freneze al la pordo. Io lin stumbligis en la mallumo. « La diablo tuj prenu vin! », li diraĉis kaj ĵetis la seĝon for el la fenestro, ĝi falis en la korton kaj rompiĝis.

Li rapidis al la ĉambro kie loĝis la plej kulpa domano. La pordo estis fermita, kun frenezula forto li ĵetis sin al ĝi kaj tuj troviĝis en la malluma ĉambreto. Viro kuŝis sur la lito, Ward metpremis sian genuon sur lian kolon kaj donis al li en la tempion kelkajn bategojn. La korpo ne moviĝis, Ward ĝin skuegis — terure, terurege! — la viro estis mortinta — li mortigis! Ward timigite reiris al sia ĉambro kaj malespere ĵetis sin sur la plankon.

Ĉiaj pensoj, rememoroj zigzage trakuris lian menson kaj konfuzita vivbildo ŝvebis antaŭ li. Li rememoris sian patrinon — kiel nobla virino! Li pensis pri siaj gefratoj el kiuj eble nur unu vivas. Ho, kiel bonege li pasigis siajn unuajn jarojn, kiom da ĝojo lin atendis kiam li iris ĉiudimanĉe al la meso, ho sanktaj tagoj forpasintaj! Tiam la bildo sanĝiĝis. Li konsideris kiel li blasfemis la pastrojn, la Eklezion, eĉ Dion mem, kiel lin trafis la Dia kolero, kiel lia patro, liaj gefratoj, kaj fine lia kara patrino mortis pleje pro lia malboneco. Li pensis pri sia nuna krimula, porka vivo, fine pri la plej granda, nepardonebla, tombfosa krimo.

« Krevu mia koro! », li malespere disfrapis per la piedoj, kiuj ion batis. Li leviĝis, lumigis torĉon, kaj trovis inter amaso da polvo, kaj litaĵoj kelkajn ŝimkovritajn foliojn el libro, li komencis legi la dekkvinan ĉapitron el Sta Luko.

« Mia Dio! » li ekkriis kaj kvazaŭ premanta pezo pasis el lia koro, depost dek jaroj la unuan fojon li respekte parolis la nomon de Dio.

« Se mi ne estus mortiginta! », li plendis kaj ploris ĝis li singultis.

Kelkajn horojn poste preĝeja horloĝo batis la sesan matene, kaj li genuis kaj elkore pardonpetis al Dio, li relegis la ĉapitron kaj poste elrigardis tra la fenestro. Tie li vidis du homojn alportantajn ĉerkon. Strange! Ĉu ili tiel frue eltrovis la morton? Ward tremis, kiam ili alproksimiĝis la domon, li aŭdis virinon babilantan kaj pene distingis la vortojn.

« Jes, iom neatendite, li troe drinkis, abomeninda porko. Tamen li elvivis siajn tagojn, ne estas strange. »

« Dankon, dankon, dank'al Dio! » li ĝemis, « Do mi feliĉe ne mortigis ». Ward ordigis sian ĉambron, kolektis ĉiujn necesaĵojn, eliris la ĉambron, pagis la renton kvankam nur unu semajno forpasis, kaj poste rapidis al la preĝejo kie kun larmplenaj okuloj li konfesis siajn pekojn al — sia propra frato.

Feliĉa estis la rekoniĝo, ĝojaj la angeloj pro unu krimulo pentfarinta.

Originale verkis Lawrence Gonsalves (Britisch West Indies)

kun multnombra ĉeestantaro. Miloj ĉeestis. La ĉefludanto subite vidis inter la aro de la rigardantoj kardinalon. Antaŭ ol komenci sian ludon, li iris al li, surgenuis antaŭ li kaj kisis la ringon. Kie io tia okazus en Eŭropo ? Policistoj en la strato, konduktoroj en la tramvojoj, kiuj estas katolikaj, tre videble salutas la pastron. Ne okazas, ke en publika kunveno la katolika religio estas mokata kaj atakata. Grandaj ĵurnaloj, kiuj fieras pri ia aŭtoritato, ne akceptas artikolon, kiu mokas pri la katolika religio aŭ la pastroj aŭ eĉ la episkopoj kaj kardinaloj. La amerikano opinias, ke tio malutilas al la aŭtoritato de la entrepreno. Li pensas multe tro praktike, por ne senti, ke tio malhelpas la progreson, sed ankaŭ lian propran utilon. Tio ja estas necesa por la katolika Eklezio, por ĝui honoron kaj respekton en la lando de la libereco. La Eŭkaristia Kongreso denove sendube treege helpis ankoraŭ pligrandigi tiun respekton. La nombro de la katolikoj strikte estas 20 milionoj inter la 120 milionoj da homoj en la Unuigitaj Ŝtatoj. Sed ĉi tiu nombro enhavas nur tiujn kiuj ekzakte kaj regule pagas siajn ekleziajn impostojn. La Eŭkaristia Kongreso montris la katolikan Eklezion kreskantan. Ĉar ĉio granda imponas al la amerikano, la Eŭkaristia Kongreso per siaj grandiozaj aranĝoj mirigis la tutan landon. Oni diras, ke iom post la kongreso la protestantoj provis ankaŭ montri sian forton. En la sama stadio ili demonstraciis. Sed ne pli ol 25.000 kunvenis. La protestantismo ĉiam pli disiĝas en sektojn, la katolika Eklezio montriĝas kiel grandioza unuo.

(Finota)

Mallongaj sciindaĵoj katolikaj

La unua javana pastro pastriĝis en Maastricht (Nederlando) la 15 aŭgusto 1925. P. Francisko Ksaverio Santiman S. J. devenas el mahometana familio. Kvankam li estas la unua indiĝena pastro el Java Insulo, baldaŭ aliaj sekvos lin. En Java nun 4 indiĝenoj studas teologion, 7 filozofion, 2 estas novicoj. Ĉiuj apartenas al la jesuita ordeno. 37 pastriĝontoj studas en liceo.

La Kavaliroj, Servantinoj kaj Paĝioj de la Sankta Sakramento organizas tutmondan krucmiliton por ĉiusemajna komuniiĝo kaj fervora servo. Ili eldonis flugfolion en Esperanto. Oni mendu ĝin de Peperstraat 102, Gouda, Nederlando aŭ de Manresa Press, Roehampton, London S W 15, Anglujo, aŭ de A. Strauch, Bottrop, Helenenstr. 14, Germanujo !

Internacia Kongreso de la Katolikaj Ligoj kontraŭ la Alkoholismo okazis komence de novembro en Heidhausen (Germ.) Reprezentataj estis la nederlanda, belga, franca, germana, aŭstra, asocioj. Ankaŭ ĉeestis IKA-anoj.

La framasonoj havis en Beograd (Jugoslavujo) 12 ĝis 14 septembro internacian kongreson por la paco kaj la interkompreniĝo de la nacioj 15 naciaj framasonaj asocioj sendis delegitojn.

En Italujo la katolikoj havis 12-17 septembro sian « Socialan Semajnon » en Genova. La temo estis « la kristana familio ».

Kontraŭ la « Action Française » Kardinalo Andrieu de Bordeaux avertis la katolikan junularon, montrante la religiajn danĝerojn de tiu movado por integrala naciismo. La papo sendis al Kardinalo Andrieu leteron, laŭdante tiun sintenon.

En Villefranche-sur-Cher (Francujo) okazis en septembro Eŭkaristia Kongreso. Je la fino Mgr. Audollent organizis procesion malgraŭ malpermeso de la urbestro.

En Nov-Fundlando (New Foundland) mortis la katoliko Sir Michael Patrick Cashin. Depost 1893 li estis membro de la parlamento, kelkfoje ministro, 1918-19 ĉefministro, poste ĉefo de la opozicio. Li apartenis al la Liberala Partio.

Dom Charles Wilfrid Corney O. S. B., titola prioro de la katedralo de Canterbury, membro de la Komisiono por Restarigo de la Gregora Muziko (fond. Pio X-a), mortis 75-jara en Downside Abbey (Anglujo.) Li havis 11 parencojn en la benediktana ordeno.

George H. Boivin, katolika membro de la kanada parlamento, eksministro, dum la milito prezidanto de la parlamento, mortis en Philadelphia (Usono), kien li venis por ĉeesti kunvenon de la Kavaliroj de Kolumbo.

La turka registaro malpermesis la protestantan Y. M. C. A., ĉar ĝi faris religian propagandon.

La Ora Kruco, franca katolika kontraŭ-alkohola societo, havis sian kvinan kongreson 28-30 septembro en Rennes sub prezido de Kardinalo Charost.

La anglaj katolikoj havis sian okan nacian kongreson 24-27 septembro en Manchester. Prezidis Kardinalo Bourne, ĉeestis kelkaj episkopoj. Ĉeftemo : eksterlandaj misioj.

La unua Internacia Katolika Kongreso de la Karitaj Institucioj okazis 31 aŭgusto ĝis 3 septembro en Luzern (Svis.) sub prezido de Mgr. Kordac. Temoj pritraktitaj : helpo al elmigrantoj, protekto de la gejunuloj, batalo kontraŭ tuberkulozo, zorgo por gemalsanuloj, sciencaj publikigaĵoj, kursoj por la karita laboro.

La Sklaveco nun estas definitive ĉesigita en la sendependa ŝtato *Nepal*. En *Allahabad* (Brita Hindujo) la brita registaro liberigis 51782 sklavojn kaj pagis por tio 1.366.000 dolarojn : 7 dolarojn por junulino, 35 dolarojn por junulo. Al la liberigitoj oni donis grandajn kampojn por kulturado kaj pruntojn por aĉeti instrumentojn.

Ses ĥinaj episkopoj estas benitaj en Romo per la Sankta Patro mem la 24 oktobro. Inter ili estas du franciskanoj, du lazaristoj, unu jesuito, kaj unu ne apartenas al ordeno. Jen nomoj kaj oficoj :

Mgr. Philippe *Tschao*, apostola vikario de (*Suanhwafu* ;

Mgr. Melchior *Souen*, C. M., apostola prefekto de Lisien ;

Mgr. Simon-Odoric *Tseheng*, O. M. ap. pref. de Pou-chi ;

Mgr. Joseph *Hou*, C. M, ap. vik. de Tai-Kou;

Mgr. Simon *Tsu*, S. J., ap. vik. de Haimen ;

Mgr. Louis *Tschen*, O. M., ap. vik. de Fenyang,

Ĥinujo konsistas el 71 ekleziaj teritorioj, nome 56 apostolaj vikariejoj, 12 prefektejoj, 3 misioj.

Recenzejo

Weingartner, Josef, *Sizilien*. Migradimpresoj. Kun 15 ilustraĵoj. 12°, VI + 162 pĝ., Freiburg i. Br. 1926 ĉe Herder. Toblind. RM 4.

Impresoj de arthistoriisto en Sicilio, kiu tamen donas al sia libro per historiaj babilaĵoj kaj rakonto de personaj aventuroj belan koloritecon !

La Floretoj de Sankta Francisko

(Komparu recenzo en okt. num.)

ANTAŬPAROLO

En la VII jarcenta datreveno de la morto de S. Francisko el Asizo jen tiu ĉi bela traduko de la *Floretoj* en la helplingvo internacia Esperanto, oferdono al Sanktulo tutmonda kiel la amo kaj belega kiel la gloro ; kaj krom la oferdono estas ankaŭ taŭga la deziro konigi al la tuta mondo la mirindajn kaj belegajn scenojn, en ili kolektitaj, plenaj je tiu delikata sento, kiu enpenetras en la animojn per saniga influo.

La belega traduko de la lerta tradukanto tute ne perdigas al la *Floretoj* iliajn literaturajn meriton kaj valoron.

La mondo vivas nun en iu atmosfero de Franciskanismo ; la pensoj sin turnas al Asizo kun tre urĝa dezirego al la paco ; la koroj konstatante ke la mondaj aferoj kaj la mondanaj korinklinoj ĉiutage falas kiel la flaviĝintaj folioj de la aŭtuno, lasante vastan kaj funebran dezertigon, kiun nur Sanktulo povas reverdigi per dolĉaj esperoj, postulas per insistaj alvokoj la « Serafon de la amo » ; al la pensoj kaj al la koroj jen renkonte venas tiu ĉi ĝojiga kolekto de rakontoj kune kunplektitaj kiel granda kukedo ; ili havas la bonodoron, ili havas la printempon eternan, ĉar ili estas inter si kunligitaj de iu ora fadeno, kiu neniam mortas : la amo.

La *Floretoj* anhavas, mi diras kune kun Lia Eksministra Moŝto Luizo Luzzatti, ĉiun socialan postulon, eĉ la plej progresintan, la veran homamam fratecon nesimilan al tiu de la anarkiaj revolucioj ; ĝi nek tondas la flugilojn de la spirito, nek sekigas la animon, nek malvarmigas la koron ĝi kondukas la homajn societojn al la stato kiel eble plej perfekta svr la tero. Se tia estas la influo sociala de la *Floretoj*. kiu ne benos tiun, kiu kun intelekto de amo volis ke per la plej disvastigata lingvo ĝi alvenu al ĉiuj ?

La ĝentilaj legantoj sentos kiamaniere la virto kaj la pieco franciskanaj trovas vastajn eĥojn en iliaj konsciencoj en tiuj ili ekvidos la infanecon de la animo, kiu estas la naiva rideto de la anĝeloj ; kaj el la epizodoj la lumo de la karito al ili petos pligrandan abnegacion en la sociala kunvivado, plimalgrandan emon al la mondaj aferoj, sopiron al la altaĵoj de la virto, kiu nobliĝante restas pli ame homa inter la doloro kaj la hamo.

Oni legu la epizodojn, kiuj elvidigas al niaj okuloj la tutan pedagogion franciskanan por la edukado de la popolo. La blasfemanta leprulo estas netrankvila, kaj kolerplena, kaj lia buŝo malpurege blekas per vortoj kriantaj kontraŭ Dio ; S. Francisko lavas lin tutpacience ; lin flegas, « kie liaj manoj tuŝas, tie la karno resaniĝinta reaperas » kaj kun la ekstera miraklo alia ja pligranda miraklo ekfloras : la konverto de la koro, kiu, de kolerema, fariĝis sankta. **Jen, kiel oni devas eduki la popolon al la ĝentileco : flegi la eksterajn suferojn por disĵeti sur la pli vastajn suferojn internajn la semon de la amo, de la eduko, de la ĝentileco.**

Sed kiom da epizodoj (la leganto tion konstatos kun kreskanta admiro), el kiuj de la simpla rakonta formo de iu okazintaĵo forsaltas la esenco de la franciskanismo : naiveco en la sankteco : la naturo, elemento por la sinleviĝo ; la doloro, fonto de perfekta ĝojo ; kaj tiu ĉi ĝojo, tiu ĉi naiveco kaj tiu ĉi sankteco sin fondas sur la konformeco kun Jesuo Kristo. «Antaŭ ĉio estas konsiderinde — tiel komencas la unua Floreto — ke la tre glora sinjoro sankta Francisco en ĉiuj agoj de sia vivo konformiĝis al Kristo benata». Kaj kvankam la *Floretoj* ne donas al ni la tutan historion de S. Francisko, kvankam ili estas nur floroj de lia vivo kaj de lia sankteco, floroj elektitaj inter multaj sen iu antaŭstarigita ordo, aŭ sen iu speciala tezo por elmontri aŭ triumfigi, tamen ankaŭ en la *Floretoj* ni sentas ke la imitado de Kristo estas por S. Francisko konstanta priokupo kaj formas lian specialan grandecon.

(Daŭrigota)

" Die katholischen Missionen „ misia gazeto de la katoliko

Aloys Fürst zu Löwenstein nomas «Die katholischen Missionen» la *«gvidanta misia organo de Germanujo»* kaj diras, ke li ĝojas pri tio, ke la gazeto atingis denove la altan nivelon de la antaŭmilita tempo kaj ke «Die katholischen Missionen» volas venki la spiriton de la naciismo en la misia agado. «Servi al la enlanda misia movado kaj samtempe konduki unu al la alia la misiistojn de ĉiuj nacioj, tio estas la alta celo, al kiu «Die katholischen Missionen» nun denove moviĝas per malnovpruvita, renovigita forto. Dio benu tiun kuraĝon kaj plenumu la konfidoplenan esperon.

Neniu gazeto en Germanujo kaj Aŭstrujo havas tiom senrezervan konfidon de la tuta episkoparo, kiel montriĝis en la 53 jaroj en sennombraj leteroj, kiel «Die katholischen Missionen». Ĉi tiu oficiala gazeto de la papa Propaganda Unuiĝo por la germanlingvaj landoj, je kiu kunlaboras ĉiuj misiordenoj, en la nomo de la centraj oficejoj en Aachen, München kaj Wien estas eldonata de la konata misia verkisto P. Bernard Arens S.J. kaj ĉefe volas flegi kaj propagandi la misio-ideon inter la kleraj katolikoj. En la ĝisnunaj volumoj troviĝas vere neelĉerpebla amaso da sciindaĵoj. Sub la varma blovo de la nova misia printempo ankaŭ la germanaj misioj leviĝas al nova kaj pli forta vivo. Kun speciala amo la gazeto sekvas la vojon de la filoj kaj filinoj de nia popolo, kiuj denove grandnombre iras en la tutan mondon, kaj rakontas al la hejme restintoj pri ilia batalado kaj agado ĉe la plej antaŭaj batalejoj de la militanta eklezio de Kristo.

Ĉiumonate aperas unu kajero. La nova (54 a) jarkolekto komenciĝis la 1-a januaro.

Prezo kvaronjare 2.25 Rmk. Oni mendu ĉe la librovendisto aŭ ĉe iu postoficejo de la enkaj eksterlando. **Eldonejo de la «Katholische Missionen» Aachen**, Hirschgraben 39, Germanujo.

Chr. Störmer, Erfurt
(GERM.)

Bronzo-kaj Sonorilfandejo



Liveras sonorilojn kaj kompletajn sonorilarojn, sonoriltrabojn sonormaŝinojn Krome lernejo kaj alarm Sonorilojn

En la jaro 1925 pli ol 300 Pregejaj Sonoriloj estas liveritaj

Der Friedenskämpfer

Organo de la katolika paca movado. Eldonata de la Friedensbund Deutscher Katholiken.

Dua jaro. Aperas dumonate kaj informas el katolika vidpunkto pri la paca movado kaj la pacifistaj problemoj. :-: **PREZO** por duobla numero : **30** Pf. — Jarabono : **2.00** M. Havebla per la ĉefoficejo, **BERLIN** N. 58 Pappelallee, 60.

Ĉu vi bezonas
SKRIBMAŜINON ?

Prezentigu al vi la



Apartaj preferoj :
Malferma Konstrumaniero
Plej facilatuŝmaniero
Senbrua returniro de la Caro

Perforta interspacaĵo de la komencaj literoj

Ĉiuloke agentoj tial ĉiutempe prezentebla

Vi decidiĝos certe por ĝi

Maŝinkonstruejo Kappel A.-G.
CHEMNITZ-KAPPEL
(GERM.)

FONDITA 1860

DEUTSCHE ZUKUNFT

EKSTERLANDA KAJ TRANSMARA ELDONO DE LA " KŒLNISCHE VOLKSZEITUNG „

Semajna gazeto en agrabla gazetformato enhavanta minimume 28 paĝojn El alta observejo la D. Z. (« Germana Estonteco ») raportas pri ĉiuj politikaj kaj kulturaj problemoj de la nuntempo — En multaj leteroj el ĉiuj landoj, de abonantoj el ĉiuj sociaj klasoj kaj profesioj la eminenta signifo de la D.Z. kiel fidinda informilo por la eksterlandaj germanoj estas konstatata.

La ekspedo al eksterlando povas komenciĝi per ĉiu kajero kaj efektiviĝas direkte de la eldonejo al la abonantoj sub banderolo.

Abonprezo *inkluzive afanko por ekzemplero kaj jaro 12.60 ormarkoj aŭ 3 dolaroj usonaj aŭ samvaloro en alia valuto. Specimenojn sendas la administracio*

Köln, Marzellenstr. 37

Mezaĝa germano,

meza oficisto, deziras korespondi kun bonkatolikaj fraŭlaŭ vidvinoj, celante eblan postan EDZIĜON Respondos almenaŭ unufoje. Silento certigata Skribajojn pri «K.M. 123» al ekspedejo de Katolika Mondo, Elberfeld Germ.

KOLEKTANTOJ ESPERANTAJ !

100 POŜTMARKOJ BELGAJ, ĉiuj diversaj inkluzive de « Germana Okupo » — « Kaskitoj kaj Novaĵoj »

1000 Poŝtmarkoj disspeciĝitaj el tiuj landoj

kontraŭ pago de **6 Belga**

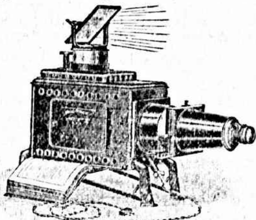
Presejo K.M., F. COLLINS, 13 rue des Bouchers Charleroi - Belgujo

- Janus-Epidiaskop -

(D. R. Patento n-ro 366044 kaj eksterlandaj patentoj)

La gvidanta, milope provita kaj bonege juĝata elektra lampobildprojekciilo por projekciado de

Paper kaj vitrobildoj



Kvalitoj : plej simpla manipulado mirinda sukceso / moderaj prezoj

Liverebla kun objektivoj ĝis plej altaj postuloj kaj por distancoj de 4 ĝis 9 metroj. Ankaŭ uzebla kiel « Universal-Bildprojekciilo » kun adaptoj por mikro, kino, bildrubando, vertikalo, eksperimentoj, lumĵetilo.

Ed. Liesegang, Düsseldorf

Listo senpaga ! GERM., Postfach 124

- CANNES -
FRANCA RIVIERO

V

Pastro, Profesoro Laŭreato de la Franca Akademio akceptas en

FAMILIO - PENSIONON

junulojn kaj sinjorojn, kiuj volas lerni francan lingvon en *Francujo* mem. Ankaŭ estas akceptataj junuloj, pastroj, sinjoroj, kiuj pro sia sanstato aŭ pro alia kaŭzo bezonas restadon ĉe la Riviero.

Sunbanoj - Marbanoj - Familia vivo

Malfermata dum la tuta jaro
Por prospektoj aŭ informoj skribu al
Villa de Lorrière, CANNES, Franc.

Esperantista Centra Librejo

51, rue de Clichy, PARIS 9,

Société anonyme à Capital et personnel variables R. C. Seine 4022, eldonas kaj vendas la **verkojn de nia majstro D-ro L.L. Zamenhof** Oni petu la katalogon 1926, sendata senpage

La plej granda ampleksa semajna revuo de Centra Eŭropo estas la semajnrevuo de D-ro Eberle

Schönere Zukunft

Eldono semajna de 9000-10000 ekzempleroj, oficiale atestita (Post ekzisto de nur 9 monatoj)

Ĉefprogramo : Ellaborado de la katolikaj principoj pri kulturo, politiko, kaj socia ekonomio ; kritiko de la aktualaĵoj laŭ tiuj ĉi principoj.

Apartaj individuecoj : klarigado de la katolika agado en kaj eksterlanda, batalo por revizio de la aktualaj percepjoj kulturaj, literaturaj kaj historiaj laŭ intenco de emancipo de la katolikoj el la proklamoj de nekatolika scienco, klarigo de la grandega aktuala misio katolika, alvoko de la nuntempaj fortoj de la katolikismo. Sur la kampo de la politiko kaj sociologio estas laborata laŭ senco de la plej bona ideo-trezoro de la skolastikuloj, plue de Victoria, Suarez, de la romantikuloj politikaj, de la encikIikoj de Leo XIII por organa ordo socia, stata kaj internacia. Sur la kampo de la vivo socia kaj ekonomia estas akcentataj kontraŭ la subjektiva akcento de la memlegeco de tiuj kampoj precipe iliaj rilatoj al la mondpercepto kaj ilia dependeco de la postuloj de la religio. Precipa atento estas donata al la problemoj de la liberalismo, socialismo kaj kristana solidarismo kaj al la moderna plutokratio internacia, kiu nuntempe regegas la mondsorton. Tiu ci plutokrataro estas priskribata konkrete kaj detale car nur per tio la defendovolo de la kristanaj popoloj povas esti vekata

Granda rubriko « **Kulturelle Weltrundschau** donas la plej rican resumon de la religiaj, ekleziaj, sciencaj, literatsuraj kaj sociaj laboroj kaj evoluoj ce la katolikoj de la diversaj landoj.

Rubriko «**Beobachtungen und Bemerkungen**» kolektas gravegajn vokojn epokajn kaj malgrandajn traktajetojn por la ilustrado de la generala programo.

Perioda «**Büchertafel**» donas resumon pri ciuj gravaj novajoj precipe katolikaj.

D-ro **Eberle**, aûtoro de la libroj « Grossmacht Presse», «Schönere Zukunft» Zertrümmert die Götzen. Die Ueberwindung der Plutokratie, «De profundis» gis nun eldonisto de «Neues Reich» estas kreinta al si per «Schönere Zukunft» novan organon propran kaj pli grandan, por daûrigi per tio sian preslaboron sur la bazo de pli vastigita programo.

«Schönere Zukunft» ne estas superata per iu alia revuo koncerne la brilo de la kunlaborantaro. Gvidantaj verkistoj en kaj eksterlandaj inter ili episkopoj, politikistoj, unuarangaj verkistoj, universitataj profesoroj ktp. verkas artikolojn por « Schönere Zukunft ».

La programo de « Schönere Zukunft » havas brilajn rekomendojn de kardinaloj, episkopoj kaj aliaj gvidantaj personoj katolikaj.

Abonprezo kvaronjare 4.50 RM. Prospekto kaj specimena ekzemplero senpage.

Eldonejo «**Schönere Zukunft**»,

Wien XIX
Nusswaldgasse 14

Presejo : Imp. F. Collins, Charleroi, Belgio.